

РЕШЕНИЕ

№ 207

гр. София, 15.05.2020 г.

ВИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, Второ наказателно отделение, в публично заседание на двадесет и осми октомври през две хиляди и деветнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Елена Авдева

ЧЛЕНОВЕ: 1. Биляна Чочева

2. Жанина Начева

при секретаря Ил. Рангелова в присъствието на прокурора ... Михайлова изслуша докладваното от съдия Ж. Начева наказателно дело № 926 по описа за 2019 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалба на защитника на подсъдимия Д. С. Д. и жалба на повереника на Д. П. К., Т. П. К., М. Д. К. и Е. Г. К., действаща лично и като законен представител на Е. В. К. и Т. В. К. против решение № 198 от 10.05.2019 г. на Софийския апелативен съд по в. н. о. х. д. № 168/2019 г.

В жалбата на защитника са отбелязани касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1-3 НПК. Твърди се, че въззивният съд не е анализирал и обсъдил събраните по делото доказателства в подкрепа на правната квалификация на престъплението по чл. 118 НК; че състоянието на „силно раздразнение” е фактически въпрос, който по делото се е изяснявал от показанията на св. К., св. В., св. Г., както и от обясненията на подсъдимия; че особеното емоционално състояние на дееца е било описано в обстоятелствената част на обвинителния акт и има значение при индивидуализация на наказанието; че съдът, неправилно и без да посочи доказателства, е приел за установен прекия умисъл на подсъдимия Д.; че не е обсъдил и конкретните доводи, навеждани от страна на защитника; че наложеното наказание е явно несправедливо, тъй като незаконосъобразно е бил отчетен видът на засегнатите блага, но игнорирани поредицата от обстоятелства, смекчаващи отговорността. Направени са искания за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане, за изменение на решението с приложението на закон за по-леко наказуемия състав на престъплението по чл. 118 вр. чл. 116, ал. 1, т. 4 НК, за намаляване на размера на наложеното наказание на подсъдимия.

С жалбата на повереника са въведени касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 2-3 НПК. Посочва се, че оспорването на психиатричната експертиза още на досъдебното производство и искането за преквалификация на деянието, направено в пледоарията на защитника, изключват диференцираната процедура на съкратеното съдебно следствие по глава двадесет и седма НПК; че по делото липсва баланс между смекчаващите и отегчаващите отговорността обстоятелства; че единственото смекчаващо обстоятелство е чистото съдебно минало на подсъдимия, на което

противостоят тежките последици, високата степен на обществена опасност на деца, подбудите за извършване на престъплението, упоритото преследване на целта, включително извършен опит за убийство и на св. К.; че гражданските иски не са били допуснати за разглеждане в рамките на съдебното производство при нарушение на процесуалните изисквания по чл. 88 НПК. Наведените касационни основания обуславят искане за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане, за да се отстранят съществените процесуални нарушения и да се увеличи наложеното наказание на подсъдимия.

В съдебно заседание защитникът (адв. К.) поддържа жалбата с обема от доводи, изложени в нея.

Повереникът (адв.Й.) поддържа жалбата само относно касационното основание по чл. 348, ал.1, т. 3 НПК – явна несправедливост на наказанието.

Прокурорът от Върховна касационна прокуратура дава заключение, че жалбите са неоснователни, поради което решението следва да бъде оставено в сила.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите в жалбите, съображенията на страните и извърши проверка на атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери следното:

С присъда № 214 от 17.10.2018 г. на Софийския градски съд по н. о. х. д. № 3574/2018 г. подсъдимият Д. С. Д. е признат за виновен в това, на 18.05.2017 г. в [населено място] умишлено да е умъртвил повече от едно лице – С. С. С.-М. и В. Д. К. и да е направил опит умишлено да умъртви С. С. М., поради което и на основание чл. 116, ал. 1, т. 4, пр. 3 вр. чл. 115 НК и чл. 58а, ал. 2 и ал. 3 НК е наложено наказание от двадесет и пет години лишаване от свобода. Приложен е чл. 59 НК. Определен е строг режим на изтърпяване на наказанието лишаване от свобода. В тежест на подсъдимия са възложени разноските по делото.

С решение № 198 от 10.05.2019 г. на Софийския апелативен съд по в. н. о. х. д. № 168/2019 г. присъдата е потвърдена.

Жалбите, които се позовават на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК, а жалбата на защитника и на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК, са неоснователни.

Според мотивите на въззивното решение, делото е било разгледано пред първоинстанционния съд по реда на гл. 27 НПК, в хипотезата на чл.371, т. 2 НПК. В рамките на посочената диференцирана процедура подсъдимият, който доброволно признава изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и се съгласява да не се събират доказателства за тях, получава по-леко наказание, но се лишава от възможността да оспорва тези факти. Изложените доводи от защитника в подкрепа на касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК изразяват несъгласието му с възприетите по делото фактически положения и поначало покриват оплакване за необоснованост, в т. ч. на фактическите констатации относно психическото състояние на подсъдимия и неговото отношение към деянието и съставомерните последици. Софийският апелативен съд стриктно се е придържал към закона и разясненията на Тълкувателно решение № 1/2009 г. на ОСНК на Върховния касационен съд. Надлежно е изпълнил процесуалното си задължение да провери правилността на преценката на първоинстанционния съд за съответствие между самопризнанието на подсъдимия и събраните доказателства на досъдебното производство. Обсъдил е доказателствения материал внимателно, аналитично и задълбочено, мотивирайки се с ясни, точни и подробни съображения. Въззивното решение съдържа надлежно даден отговор на всички основни доводи и възражения, направени от защитника на подсъдимия. Липсва основание да се уважи подновеното му искане за преквалификация на деянието по привилегирания текст на чл. 118 НК, след като приетите за установени по делото

факти не съдържат белези на силно раздразнено състояние, в което подсъдимият Д. да е взел решението си за извършване на престъплението.

Жалбата на защитника за явна несправедливост на наложеното наказание – касационен повод по чл. 348, ал. 1, т. 3 НПК, е основателна.

При обсъждане на въпроса за наказанието Софийският апелативен съд адекватно е съобразил като отегчаващи отговорността обстоятелства продължителността на осъществяваното посегателство спрямо различни лица, която е съчетавала в себе си и поведение, насочено към личността на св. К., както обема на вредните последици, разглеждани и в аспекта на броя на пострадалите вследствие на извършеното престъпление (в случая подсъдимият Д. е бил осъден за довършено престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 4, пр. 3 НК, след като е настъпила смъртта на две лица – на С. С. С.-М. и В. Д. К., а спрямо С. С. М. престъплението е спряло в стадия на опита).

Съдът е отделил нужното внимание и на преобладаващата част от смекчаващите отговорността обстоятелства, които се изтъкват от жалбоподателя. Изявлението на подсъдимия по чл. 371, т. 2 НПК, бидейки условие за разглеждане на делото по реда на диференцираната процедура, законосъобразно не е било отчетено повторно при индивидуализация на наказанието. Положително установеното обаче доброволно и активно поведение на дееца, насочено към пълно съдействие за изясняване на обективната истина (самопризнание на досъдебното производство, незабавно явяване в полицията, доброволно предоставяне на пистолет „Барета” и на други относими по делото вещи) формират такава съвкупност от обстоятелства, които разкриват специфични особености на извършеното престъпление и личността на дееца със съществено влияние при избора на справедливо наказание. Установеното емоционално състояние, експертно констатирано при съдебнопсихиатричното изследване, също има своята роля и значение. Съобразно възприетата фактическа обстановка то в значителна степен е обусловило поведението на подсъдимия преди, по време и непосредствено след извършеното престъпление, поради което притежава всички белези на смекчаващо отговорността обстоятелство. Не следва да бъде подценявана и относителната тежест на останалите факти, очертаващи конкретната лична, семейна и професионална ситуация на дееца. Чистото съдебно минало, което се явява показател за изолирана проява в житейския път на подсъдимия, силно влошеното му здравословно състояние (захарен диабет, диабетна полиневропатия), изцяло положителната информация за него както в професионален план, така и в приятелското му обкръжение, високото образователно равнище и семейното положение, представляват такива обективни и субективни фактори, които наред с останалите смекчаващи отговорността обстоятелства, оказват решително влияние за индивидуализация на справедливо наказание.

Комплексната преценка на съвкупността от релевантни обстоятелства позволяват заключението, че в дадения случай размер на наказанието от двадесет години лишаване от свобода съответства на тежестта на извършеното престъпление, данните за личността на дееца и в достатъчна степен може ефективно да постигане целите по чл. 36 НК. Жалбата на защитника в тази ѝ част е основателна, респ. противоположната теза на частните обвинителни - за наложителност от увеличаване на наказанието, не следва да бъде възприета. Определението, с което първоинстанционният съд е отказал да допусне пострадалия до участие в процеса като граждански ищец не може да бъде предмет на касационно обжалване (чл. 346 НПК).

По изложените съображения Върховният касационен съд, на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ решение № 198 от 10.05.2019 г. на Софийския апелативен съд по в. н. о. х. д. № 168/2019 г., като намалява наложеното наказание на подсъдимия Д. С. Д. на двадесет години лишаване от свобода.

Оставя в сила решението в останалата му част.

Настоящото решение не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: